

POSTTRETMAN – POMOĆ NAKON INSTITUCIJE ILI ŠTO NAKON TRETMANA

Nivex Koller-Trbović

Anja Mirosavljević

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Sveučilišta u Zagrebu

SAŽETAK

U radu se problematizira područje posttretmanske, odnosno postinstitucijske skrbi i zaštite za mlade osobe u Hrvatskoj. Budući da je riječ o intervenciji od posebnog značaja u ukupnom sustavu interventnih mjera koje društvo poduzima u cilju prevencije i suzbijanja poremećaja u ponašanju mladih, a koja do danas još uvijek nije adekvatno zaživjela u svakodnevnoj praksi u Hrvatskoj, cilj rada usmjeren je na definiranje te intervencije, njene uloge i sadržaja, korisnika kojima je namjenjena, zakonskog utemeljena i sl. Navode se primjeri dobre prakse i moguća rješenja, prije svega iz svijeta, ali i Hrvatske.

Poseban dio rada donosi podatke dobivene provođenjem studentske ankete / razgovora u 11 centara za socijalnu skrb o iskustvima i načinu rada na posttretmanskoj zaštiti danas u Hrvatskoj. Podaci su deskriptivno obrađeni i sažeti.

Svrha rada usmjerena je na poticanje stručne rasprave i traženja boljih rješenja za ovu značajnu društvenu intervenciju te na ukazivanje povezanosti tretmana i posttretmana u organizacijskom smislu i s ciljem veće učinkovitosti.

Ključne riječi: sustav interventnih mjera, naknadna briga, pomoć, osamostaljivanje

POSTTRETMAN U SUSTAVU INTERVENTNIH MJERA

Posttretman podrazumijeva aktivnosti pomažanja i prihvata mlade osobe nakon tretmana s ciljem razrješavanja specifičnih životnih situacija i okolnosti koje se javljaju pri osamostaljivanju ili ponovnom uključivanju u staru životnu sredinu. To je najslabija karika u lancu interventnih mjera te je stoga i najveći izazov pri definiranju jasnog koncepta sustava interventnih mjera.

Smit i Laird (1992) drže da je napuštanje domskog tretmana potencijalno stresno iskustvo za te mlade osobe iz više razloga (prekid smještaja može

nastupiti naglo i bez pripreme, a često i zbog negativnih okolnosti; napuštanje doma predstavlja neizvjesnost zbog koje se javlja nesigurnost; otpust uključuje brojne promjene i kod tih osoba rezultira pojavom brojnih potreba u vrlo različitim područjima života). Iz tih razloga autori smatraju da je svakoj osobi koja napušta ustanovu nužan određeni oblik posttretmana kako bi se ublažio "tranzicijski stres". Prema nekim istraživanjima prvih nekoliko mjeseci nakon povratka u primarno socijalno okruženje predstavlja najveći rizik vraćanja u delinkventno ponašanje (Fagan, 1990- prema Bouillet, 1999). Nadalje, istraživanja, također, pokazuju da se dobri efekti tretmana vrlo